

2. Мельничук В.В. Вікова динаміка трихурозу свиней в умовах господарств центрального регіону України / В.В. Мельничук // Аграрна наука, освіта, виробництво: європейський досвід для України: Мат. Міжнародної наук.-практ. конф., 17–18 листопада 2015 р. – Житомир: ЖНАЕУ, 2015. – С. 398–400.

3. Антіпов А.А. Ефективність деяких антгельмінтиків за трихурозі свиней / А.А. Антіпов, С.І. Пономар, В.П. Гончаренко // Матеріали Міжнародного конгресу спеціалістів ветеринарної медицини (3–5 жовтня 2007 р.). – К., НАУ. – 2007. – С. 101–102.

4. Антіпов А.А. Ефективність верміку 1 %-ного ін'єкційного розчину за кишкових нематодозів свиней / А.А. Антіпов, В.П. Гончаренко, О.М. Джуринський // Науковий вісник ветеринарної медицини. – 2013. – Вип. 11. – С. 11–14.

ПОШИРЕННЯ БАБЕЗІОЗУ СОБАК У М. БІЛА ЦЕРКВА

Антіпов А. А., к. вет. н.,

Бахур Т. І., к. вет. н.,

Гончаренко В.П., к. вет. н.,

Кравченко С. Є., магістрант

Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква,

Актуальність проблеми. Бабезіоз собак – це паразитарне захворювання, що викликається одноклітинними мікроскопічними організмами. Паразитують бабезії переважно в еритроцитах, можуть зустрічатись у плазмі крові та цитоплазмі клітин ретикуло-ендотеліальної системи [1–3]. Бабезіоз – облігатно трансмісивна хвороба, оскільки передача збудників відбувається тільки через спе-цифічних переносників – іксодових кліщів. Крім собак на бабезіоз хворіють велика та дрібна рогата худоба, однокопитні тварини, свині. Зареєстровані випадки бабезіозу і у людей. Разом з тим, у літературних джерелах не в повній мірі з'ясовані питання епізоотології бабезіозу собак в Україні [4–5].

Мета роботи полягала у вивченні епізоотичної ситуації щодо бабезіозу собак, що поступали на прийом у ветеринарну клініку “Доктор Veb” м. Біла Церква протягом 2016–2017 рр.

Матеріали і методи досліджень Вивчення розповсюдження, сезонної динаміки захворювання собак на бабезіоз та ураженості їх збудником залежно від віку, статі та породи проводили шляхом аналізу записів в амбулаторних журналах та безпосередньої участі у здійсненні амбулаторного прийому собак, проведенні їх клінічного огляду і лабораторної діагностики за підозри

захворювання на бабезіоз у приватній клініці. Так, за період з 2016 по 2017 рік проаналізовано 63 випадки захворювання собак на даний протозооз.

Результати досліджень. Аналіз записів в амбулаторних журналах засвідчує, в зимові місяці у собак спостерігалися поодинокі випадки захворювання на бабезіоз, що, очевидно, пов'язано з нападанням кліщів на тварин при підвищенні температури повітря чи загостренням хронічного перебігу хвороби. З березня було відмічене різке збільшення кількості уражених собак, що досягало максимуму (30 %) у травні. З червня по серпень екстенсивність бабезіозної інвазії поступово знижувалась. У вересні знову констатували різке підвищення захворюваності собак. У середньому екстенсивність інвазії серед собак становила 6,0 %. Отже, територія м. Білої Церкви є стаціонарно ензоотичним осередком щодо бабезіозу собак. Щорічно реєструються два спалахи захворювання тварин: весняний і осінній.

Після вивчення сезонної динаміка захворювання собак на бабезіоз, що поступали на прийом у ветеринарну клініку “Доктор Veb” м. Біла Церква протягом 2016–2017 рр. ми проаналізували сприйнятливість до бабезіозу тварин в залежності від віку і статі і отримали, що 63 хворих на бабезіоз тварин 35 (55,56 %) були пси і 28 (44,44 %) – суки, тобто самці були уражені на 25,02 % ніж самки. Таку ситуацію ми пояснюємо більшою популяцією у власності населення самців, порівняно із самками. Найбільш часто уражалися собаки вікової групи від 1 до 5 років (54,60 %), тоді як захворювання на бабезіоз тварин до 1 року становило 23,93 % і старших 5 років – 21,47 %.

Аналіз захворюваності собак на бабезіоз за звітний період засвідчує, що найбільш часто уражалися збудником бабезіозу наступні породи: німецька вівчарка (30,3 %), кавказька вівчарка (26,4 %). Порівняно рідко хворіли на бабезіоз собаки порід бультер'єр, кері-блютер'єр, російська борза.

Висновки. 1. При вивченні захворювання собак на бабезіоз виявили, що найбільш висока екстенсивність бабезіозної інвазії собак виявлена у травні, коли хворобу реєстрували майже у 30 % обстежених собак, та вересні-жовтні (хворіло біля 6 % тварин), що пов'язано з біологічною активністю іксодових кліщів. В зимові місяці не реєстрували випадків захворювання собак на бабезіоз.

2. При вивченні вікових особливостей бабезіозу виявили, що найбільш сприйнятливими до захворювання були собаки у віці від 1 до 5 років.

3. Більш сприйнятливі до бабезіозу особини чоловічої статі. Щодо порідної чутливості, то найбільша кількість хворих на бабезіоз собак зустрічається серед німецьких та кавказьких вівчарок, а найменше – серед порід бультер'єр, кері-блютер'єр, російська борза.

Література

1. Прус М.П. Епізоотична ситуація щодо бабезіозу собак у деяких містах України / М.П. Прус, В.Ф. Галат, В.С. Козачок, К.В. Дідаш, І.В. Краснянчук, О.В. Семенко / Тези доп. 2-ї конф. проф.-викл. складу і аспірантів ННІВМЯБПАПК. – К., 2007. – С. 58.
2. Соловйова Л.М. Діагностика та лікування за бабезіозу собак / Л.М. Соловйова // Ветеринарна медицина. – 2012. – Вип. 96. – С. 326–328.
3. Прус М.П. Деякі питання епізоотології бабезіозу собак за даними ветеринарної клініки „Фауна-сервіс” / М.П. Прус // Вісник БДАУ. – Біла Церква, 2008. – Вип. 11. – С. 100–103.
4. Прус М.П. Клінічні ознаки, морфологічні та біохімічні зміни крові собак, хворих на бабезіоз / М.П. Прус // Вісник Білоцерків. держ. аграр. ун-ту. – Вип. 16. – Біла Церква, 2001. – С. 151–157.
5. Прус М.П. Клінічні ознаки та результати досліджень крові собак, хворих на бабезіоз / М.П. Прус, В.Ф. Галат, Л.В. Пасхалова // Ветеринарна медицина України. – 2000. – № 6. – С. 28–29.

КЛІНІЧНА КАРТИНА ЗА БАБЕЗІОЗУ СОБАК

Антіпов А. А., к. вет. н.,

Бахур Т. І., к. вет. н.,

Гончаренко В.П., к. вет. н.,

Кравченко С. Є., магістрант

Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква,

Актуальність проблеми. Собака – перша свійська тварина, яку приручила людина за її корисні якості: гострий нюх, тонкий слух, добрий зір, швидкий біг, витривалість, сміливість і невибагливість [1–3].

В Україні вивченню хвороб собак, на відміну від далекого зарубіжжя, не надавалось особливого значення. Бабезіоз собак є однією з найпоширеніших і небезпечних хвороб тварин цього виду. Захворювання знайоме майже всім власникам собак. У зимовий період бабезіоз не діагностується, а з настанням весни це захворювання знову нагадує про себе [4]. Тому актуальним і важливим є вивчення клінічного прояву, діагностики, лікування і профілактики бабезіозу.

Метою роботи було вивчити особливості клінічного прояву при спонтанному бабезіозі, викликаному збудником *Babesia canis* [5, 6].

Матеріали і методи досліджень. Клінічне обстеження собак проводили у ветеринарній клініці “Доктор Veb” м. Біла Церква протягом 2016–2017 рр. за загальноприйнятими методиками, а саме шляхом збору анамнезу,